

Előfizetési feltételek:
 Vidékre postán vagy helyben házhöz
 hordva.)
 Egész évre 16 ft. Fél évre 8 ft.
 Negyed évre 4 ft.
Egyes szám 6 krajczár.
Hirdetmények díja:
 6-hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 12,
 kétszeresnél 10, háromszorossal 8 kr.
 A nyilttéri petitsor 50 kr.
 Bélyegdíj külön 30 kr.
 Hirdetmények elfogadtatnak a i-
 adónévvel kivül egyedül **Hansen-**
stein és Vogler hirdetésfelvétel
 hivatalában Budapeston: Rortotta-utca
 9. sz. I. em. Bécs: Wallfischgasse 10. sz.
 Prága: Graben 27.

KÖZÉPPÁRT

Politikai napilap.

Szerkesztői iroda:

Belváros, Kalap-u. 15. sz. I. em.

A lap szellemi részét illető minden köz-
 lemény a szerkesztőséghez intézendő. —
 Bermentellen levelek csak ismert e-
 zektől fogadtatnak el. — Kéziratok nem
 adatnak vissza.

Kiadóhivatal:

Belváros, Lipót-u. 2. sz. földszint (**Ker-**
tész József könyvnyomdai irodája)
 hova a lap anyagi részét illető közlemé-
 nyek (előfizetési pénzek, hirdetmények
 kiadás körüli panaszok) intézendők.

Az új negyed alkalmával kérjük ügybarátainkat és lapunk tisztelt olvasóit, a lap szétküldése körüli akadályok elkerülése céljából, az előfizetések postautalvány által eszközözendő mielőbbi szives megújítására.

Előfizetési feltételek:

Egész évre (april—márcz.) 16 ft.
 Fél évre (april—sept.) 8 ft.
 Negyed évre (april—jun.) 4 ft.

Az előfizetési pénzek küldendők: Kertész J. könyvnyomdai irodájába, (belváros, Lipót-utca 2. sz.); hová a hirdetések, reklamatíók, s más, a lap anyagi részét illető közlemények és fölszólalások is intézendők.

A „Hon“-nak és érdektársainak.

Ha még egyszer belebocsátkozunk az országgyűlési középpárt további önálló fennmaradása kérdésének vitájába, tesszük ezt azért, mert megértjük, hogy fölveszjük az eszmecserét, ha a „Hon“ megfelel a lapunk vasárnapi számában hozzá intézett kérdésre. Miután t. laptársunk a feleletet tant bien que mal megadta, mi se maradtunk adósak ígéretünk beváltásával, de mégis egyszer mindenkorra megjegyezzük, hogy bármily nehezünkre esik, ha országgyűlési pártunknak a „Hon“ és a „Reform“ diplomatiái elismerését nélkülöznie kell, bár mennyire megrendülnek lenni érezzük is létjogunk alapját, a politikai következetesség által szerzett tekintélyben oly gazdag két laptársunk olympusi homlok-összszerezésével által, e két ellentétes álláspontról keletkezett „intelmek“ nem fognak megtántorítani annak teljesítésében, a mit, hogy **önzetlen meggyőződésből** tartottunk és tartunk kötelességünknek, nem kell sem parancsok se tilalommal erősíteniünk, mert hála Istennek még a rossz akarat se talált eddig nem okot, de még csak ürügyet se, a mi meggyőződésünk **őszinteségét**, akár mint pártét, akár mint hírlapét kétségbe vonni.

A „Hon“ válaszával, melyet kérdésünkre adott nem vesszük. Szerintünk szépen megkerülte a dolgot, de nem bizonyított semmit.

Egyébiránt, ha a balközép megelégszik magyarázatával és keblére szorítja az enfant terriblet, nekünk ugy is jó lesz. Házi dolgokkal nem szeretünk bajlódni. Majd kiüti magát a szeg a zsákból egy esetleges újabb koalícionális kísérletnél, ha ismét nem a „Hon“-ék lesznek hivatva a dolog elintézésére. De t. laptársunk tökéletlen magyarázata nem ment fel minket szavunk beváltásának kötelessége alól, így hát kísértünk meg azt a nem sok sikerrel kecsesgató munkát, mely az elfogultság, a Rechthaberei és az előre elhatározott félremagyarázás kapacitálásából áll.

A „Hon“ saját szavai szerint, azért tagadja az országgyűlési középpárt létjogosultságát, mert az semmiféle részletes, vagy csak határozottnak mondható programot ki nem adott.

A valóság azon csekély részecskéjét, mely a többi nyilván való valótlanosságok özönében diluálva van, a részletes szó foglalná magában, de ez is csak relative. Az országgyűlési középpárt mint ilyen, nem adott minden egyes megoldandó belpolitikai kérdésre kiterjeszkedő részletes programot, mert tudván, hogy a politika, mely nem akar egyoldalú maradni, kénytelen a folyvást változó körülményekkel számolni, nem akarhatott azon helyzetbe kerülni, melyben kezét megkötve, aránylag igen rövid idő alatt oda jusson, hogy a körülmények által tulszárnyalt, egykor zengetes, de csakhamar elkopott programokból leszálított áron végeladást rendezzen. Ily zsákutczát ismernek már némelyek és azt mondják, hogy nem épen kellemes dolog benne lakni.

A országgyűlési középpárt adott megalakulását indokoló programot azon nyilatkozatban, melyet m. é. december 11-én tett közzé s melyet a „Hon“ is ismerhetne, miután szóról-szóra közölte.

E nyilatkozat, Ghyezy Kálmánnak decem-

ber 6-án, komáromi választóihoz intézett beszédén alapul. Ezenkívül a középpárt több tagja választóihoz intézett nyilt levelében, vagy választói előtt tartott beszédében kifejtette álláspontját a belügyi reformkérdésekkel szemben is, és ezen identikus nyilatkozatokban foglalt részletes kijelentések a párt megegyezésével lettek megállapítva és magukban foglalják egyszersmind a december 11-én alakult országgyűlési párt nézeteit a nevezetesebb reformkérdések miképeni megoldását illetőleg.

Olvasóink ismerik e nyilatkozatok nagy részét, minthogy azok lapunkban is közzé lettek téve, fölsőlegesnek tartanók tehát jelenleg azoknak reprodukálását. A „Hon“-nak és érdektársainak azonban, kik annyira óhajtanák, hogy pártállásunkat via: egyszerű beolvadás föladjuk szívesen szolgálunk mindenmemü részletes fölvilágosítással, melyből megtanulhatják, hogy dacára tekintély-negelyző fontoskodásuknak köztudomásúak lehetnek bizonyos dolgok, habár ők nem is méltóztattak tudomást venni róluk.

Igaz, hogy ezen belügyi reformkérdésekre nézve igen sokban megegyezünk az ellenzék nézeteivel; az is igaz másrészt, hogy a közjogi kérdések tekintetében álláspontunk a Deák-párttól nem különbözik: hogy mégis mindennemellett miért nem megyünk sem vissza a balközéphez, sem hátrafelé a Deák-párthoz, azt legközelebb fogjuk kifejteni.

Ma még csak a „Hon“-nak azt kívánjuk megmondani, hogy a naivsáigig őszintének tartjuk azon kijelentését, miszerint az általános választásokig sokkal inkább szeretne egyesült középpárti és jobboldali többséget a középpárt különállásánál. Elhisszük. Azokra nézve, kik a balközép vezére: Tisza Kálmánnak a legutóbbi válság alkalmával tanúsított valóban hazafias és államférfiúi eljárásának gyanúsítására is találtak elég kétértelmű szót, mily szép alkalom volna ez a választók előtt denuncianálni az országgyűlési középpártot, melynek törekvései és irányja ország-szerzte viszhangot ébresztettek és mely a közjogi ellenzékkel szemben bilinescitol megmenekülve korszerű és szabadelvü irányával mindenestre a siker jogosabb és valóbbszintü reményeivel fog az általános választások elé menni mint azok, kiknek a szélsőségek közti ingadozásait, a nagy szavak szétfószló leple már csak imitt-amott képes palástolni és kiknek két szék közt a földön maradása, gyönyörűséges politikájuknak ép oly érdemlett mint valószínű eredménye lesz.

Ez az egyik ok, melyért a „Hon“-nak és érdektársának a „Reform“-nak tanácsait tisztelettel félretenni vagyunk kénytelenek.

És valamint kimutattuk a gyengébbek kedvétért azt, a mit mindenki, ha csak a létező dolgok előtt szemethunni nem akart, a nélkül is rég tudott, hogy az országgyűlési középpártnak igenis van szabatosan körülírt irányja és feladata, ugy ki fogjuk mutatni azt is, hogy e feladat betöltése önálló pártállásunkban sokkal valóbbszintien eszközölhető, következésképp, hogy a f. é. márczius 21-ki határozat, mely a középpárt további önálló fennmaradását kimondotta, ép oly indokolt volt, mint a m. é. december 11-ki határozat, mely az országgyűlési középpártot megalakította.

A képviselőház elnökétől a következő közleményt vettük:

A képviselőháztól nyert fölhatalmaztatásom folytán a tisztelt képviselő uraknak ezennel tudomására hozom, hogy a ház első nyilvános gyűlése folyó ápril hó 18-dikán szombaton délelőtt 11 órakor fog megtartatni. Budapest, ápril 8-dikán. Perczel Béla s. k. a képviselőház elnöke.

— A főrendiház folyó évi ápril hó 15-dikén délelőtt 11 órakor ülést, ezt előzőleg pedig ugyanazon hó 14-én délután 1 órakor általános értekezletet tart; miről a főrendiház távollevő tagjai az elnökség által tisztelettel értesítettek.

— A választási törvényre nézve következőkről értesít a főlhivatalos „Pester Corr.“: Amint halljuk, a tegnapi minisztertanácsban az a kérdés, vajjon a képviselőháznak egész választási törvény, vagy csak novella terjesztessék-e be, még nem döntött el. A miniszterium valószínűleg az utóbbi mellett nyilatkozzand. Az a kérdés, vajjon az országgyűlés időtartama meghosszabbíttassék-e, egyelőre nem képezte vitatás tárgyát.

— A képv. házszabályok revisiójára emlékezett a mai „M. P.“ s ez ügyről a következőket írja: „Csekély véleményünk szerint, tekintve az eddigi tárgyalási módszer hosszadalmasságát, nem tartanók észszerűnek egészen új házszabályok szerkesztését, s elégnék tartanók, ha az időrabló és a tanácskozások rendet háborgató örökös interpellációkat, illetőleg azokkal való visszaéléseket azáltal korlátolnák, hogy azokat a hét bizonyos napjára szorítják; továbbá ha a házszabályok fölötti felelések meggátolása végett az elnöknek nagyobb hatalom adatnék azoknak magyarázásában, s alkalmazásában; végre pedig a tárgyalások azáltal rövidítettének meg, hogy a törvényjavaslatok vagy az osztályokhoz, vagy szakbi zottságokhoz utasíttatnának; az utóbbiak pedig onnan azonnal a plenum tanácskozása alá kerülnének.“ Idézett lap azt hiszi, hogy ily módosításokat a képv. ház minden nagyobb vita nélkül elfogadna.

Örülünk, hogy t. laptársunk részéről ily higgadtan méltányoltatik e fontos kérdés, melyhez annak idején tüzetesen hozzá fognak szólni mi is.

— Komáromban e hó 16-dikára van kitzve a képviselő-választás. Ghyezy Kálmán pénzügyminiszter egyhangulag fog kiküldetni országgyűlési képviselőnek; ellenjelöltje nincs és nem is lesz.

— Az „Ellenőr“ egy híre szerint a debreczeni baloldali párt nagy bizottmánya hétfői ülésben 51 szóval 11 ellen helyeselte Tisza Kálmán magatartását.

— A bécsi lapok egyhangulag megerősítik, hogy mind királyunk felszólása a pápa levelére, mind a külügyi hivatal jegyzéke a pápai encylikára husvét vasárnapján küldetett el Rómába. A király levele magánokirat s nem a római követség útján, hanem közvetlenül a pápának küldetett. A dipl. jegyzék terjedelmes mű, nem foglal helyet a vöröskönyvben; főlhivatalos levelezők azonban sejtetik, hogy a külügyminiszter e tárgyban a delegatiónál majd interpelláltatja magát és a jegyzékről részletes közlést fog tenni. Minthogy az osztrák törvényjavaslatok szolgáltattak indokot a pápai encylikára s az arra adott diplom. feleletre, az interpellatio s a külügyminiszteri közlés az osztrák delegatio körében fog megtörténni.

Fölkérteünk a következő sorok közlésére.

Mult hó egyik napján Orbán Balázs képviselő a Teleki-könyvtár ügyében interpellatit intézett a cultus-miniszterhez.

Jelezte, hogy ő ugyan előre számít az üldözésekre, melyeknek ez interpellatio következtében ki lesz téve: de mindezek dacára fog interpellálni.

Igéretét beváltotta, ugy, ahogy aligha várta valaki; interpellatiojában a Teleki-könyvtár mostani tulajdonosait ugy állítván a magyar országgyűlés eleibe, mint a közvádó szokta a szegedi börtönök lakóit a törvényszéknek bemutatni.

Hogy mit fog válaszolni a miniszter az interpellatio azon részére, melyre ő egyáltalán felelhet azt én nem tudom, de, hogy azon részére e szerencsétlen interpellationak, mely a magyar képviselőház és az ország közvéleménye előtt idős és ifjabb gróf Teleki Sámuel nevét megalázta, sárba mártotta, mi lón a válasz Simonyi Ernő és Bartha képviselők részéről Orbán képviselő nevében, azt igen is tudom.

Es most, midőn már ezen ügy magán jellegét elvesztette, igen is szükségesnek tartom, hogy mindenki, ki ezen ügy állásáról tudomással bir, mondja el azt, mit elhallgatni annyit tenne, mint büntetésesévé lenni azon consortiumnak, mely botrányhajhászásból becstületes emberek nevének megalázását tüzte ki czélul.

A mult évben az erdélyi ev. ref. egyházkerületi közgyűlés, melyben 60 papon kivül csak 25 világi volt jelen, megkérdetette elnöke: báró Kemény Gábor orsz. képviselő által id. gr. Teleki Sámuel, hogy a Teleki-könyvtár ügyében mit szándékozik tenni? Mire, a grófnak az elnök által kijelentett válasza az volt, hogy ő mint eddig, ugy ezután is szoroson a végrendelethez fog ragaszkodni. Ezen választ az egyházkerületi közgyűlés éjénzések közt tudomásul vette. Egyszersmind kiküldött egy bizottságot azon utasítással, hogy ez ugy az egyházkerületi közgyűlés, mint a gr. Teleki család jogai és egymáshoz viszonyáról a végrendeletet tanulmányozván, véleményes jelentést tegyen.

Ghyezy Kálmán

következő cs. kir. udvari és miniszteri titkárai: Sulzbeck Rudolf a francia becület-legio tiszt kerestjét, Cerri Cajetan és dr. Khu Ernő, valamint ezen miniszterium fizető-hivatalának főnöke Zindel Mátyás, valamint ugyanazon miniszterium következő udvari és miniszteri fogalmazói: nemes Pilat István és dr. Jettel Emil az olasz kir. koronarendnek lovagkeresztjét, Siebold Henrik tolmácsnövendék a dán királyi III. oszt. Danebrog-rendet, a nevezett miniszterium ajtónálló: Kathan János és Laforest Mór az orosz császári arany érmét a Newsky-Sándor szalagon elfogadhatóságát és viselhetőségét.

Exequatur. O fősége a főconsullá előléptetett eddigi francia consul, s a budapesti francia főconsulág vezetője, de Baumont algrófnak kinevezési okleveléhez az exequaturt megadta.

Nevváltoztatások. Staszer Sándor budapesti lakos vezetéknévét „Szili-Sárkányi“-ra, Lukacsik György kőseői lakos és főreáltanodai tanár „Lukács“-ra, Deutsch Sámuel budapest lakos „Darvai“-ra változtatta.

Uj fővámszolgálat. Aradon II. osztályú fővámszolgálat állították föl, melylyel az ottani sóhivatal egyesített. Az új hivatal, mely egyszerűsödött a bélyegjegyek és váltótrálapok eladásával, fémjelzéssel, valamint a gazdasági hivatal teendőivel is megbízott, működését folyó évi ápril 1-én már megkezdte.

Átkelések. A pénzügyminiszterium heves és külső-szolnok-megyei Vesztek községét f. é. júliushó 1-től kezdve a hevesi adóhivatali kerületből kiválasztván, a gyöngyösi adóhivatali kerülethez, és szatmárnégyesi Pusztá-Daróc és Lázári községeket f. évi július 1-től kezdve a fegyvármegyei adóhivatali kerületből a szatmári adóhivatali kerülethez csatolta.

A következő figyelmeztetést teszi közzé a hivatalos lap: Genfben székelő consulunk figyelmezteti a kereskedelmi világot a Genfben gyakran fölmerülő álcázatok alattomos fondorkodásai ellen, kik csalárd eljárásuk által nagy veszteségeket szoktak okozni a külföldi kereskedőknek. Találkoznak ugyanis egyesek, kik koholt czég alatt különböző árukat tesznek megrendeléseket. Ily czégekül leginkább általában ismert neveket használnak „és társa“ kiegészítéssel. A külföldi kereskedők a megrendelt árukat legelőször esetben meg is küldik, midőn azonban az árukat kapott váltó kifizetése kerül szóba, a megrendelő vagy eltűnt, vagy más nevet és lakohelyet választott, miután a kapott árut alacsonyabb ár mellett harmadiknak eladta. A külföldi üzletgyének teljessé előt illetékes és bizalmat érdemlő személyeknél a megrendelő czégek iránt tudakozódnak. Consulunk hazai iparosunk és kereskedőink ily megkereséseinek a legkézségesebben felel meg.

Budapest fővárosi mai közgyűlésén, mely a leglátogatottabbak közé tartozott, a közgyűlés fájdalmas tudomást vette Markóczy Vincze bizottsági tag elhunytát; helyébe Krumholz Mihály póttag fog lépni. — Tornyai, Schossberger Zsigmond özvegye 1000 forintot küldött be a városi szegények közt való elosztás végett. — Bródy Zsigmond interpellációjára a város és a dunagőzhajózási társulat közt fennálló viszonyt illetőleg a polgármester oda felel, hogy e viszony nem szerződészerű, hanem csak kölcsönös megállapodás útján létesült, úgy hogy a társulat a városnak járó összegeket havonként szolgáltatja át, a díjak most igen erőlyesen ellenőriztetnek, s jelenleg 25,000 frtra rúgnak. Az újabb eljárás, melyet a hatóság a társulat ellen megindított, annak idején a közgyűlés elé fog terjesztetni. — Rábaközy Gellért közbizottsági felügyelő ellen indított fegyelmi eljárás a tisztí ügyészség adatótt át. A tanács Matiszt Pál leköszönt előjáró s más leköszönt bizottsági tagok helyett új választásokat fog elrendelni. — A margitszigeti hid-feljárás tárgyában a főváros részéről Zsigmond és Lechner urak küldettek ki szakértőket. — Tudvalevőleg a főváros a Frank-féle könyvtár ügyében véleményét adandó bizottságot küldött ki. E bizottság ma azt indítványozta, hogy, minthogy Budapestben már 3 nyilvános könyvtár van, a nagyobbára jogi munkákat tartalmazó 14,000 kötetnyi könyvtár adassék át az egyetemi könyvtár tulajdonába. — Ez ügy körül hosszabb s érdekes vita keletkezett. Horn Ede egy fővárosi könyvtár létesítése mellett melegen szólalt föl, utalván más államok fővárosainak példájára. Ráth főpolgármester megjegyzé, hogy a bizottságnak csak a könyvtár miként való elhelyezéséről kellett volna gondoskodni, mire Szentkirályi azt veté ellen, hogy a főpolgármesternek, mint elnöknek, nincs jogában egy bizottság működését kritizálni; végre elhatározottat, hogy a bizottság véleményét az egyetemnek adassék át a könyvtár, föntartva azonban a városi tulajdonjogot. — Végül a közmunkatanács új tagjait megválasztották: Házmán Ferencz, Pucher József, Hofhauser Lajos, Haris Sándor, Sebasztian Frigyes, Vecsey Sándor, Poór Imre és Zsigmond Vilmos.

Azon magyar hallgatókra nézve, kik a tanfolyam egyes éveit külföldi egyetemeken töltik, a vallás és közköztudás miniszter a következő rendeletet bocsátotta ki: 1. A ndos tanidőből négy félév külföldi egyetemen is tölthető; de a külföldi tanulmány sem az alap- és alampvizsgálatok, sem az ezek tekintetéből hallgatóndó tantárgyak körüli szabályok alól föl nem ment. 2. Kik valamely külföldi egyetemen több félévet töltvén, az egyik vagy másik alapvizsgálatot kellő időben le nem tettek, azoknak, ha csak a hazai egyetemeken történt visszatértük után a legközelebbi félév alatt a hiányzó alapvizsgálatot, vagy alapvizsgálatokat le nem teszik, az addig töltött tanidő csak három, illetőleg öt félévnek számítottatik be. 3. A negyedik félév végén valamely osztrák egyetemen kiállott jogtörténelmi államvizsgálat az első alapvizsgálat gyanánt tudatik be. 4. Valamely európai ország jogtörténetéből, vagy az összehasonlító jogtörténetből külföldi egyetemen hallgatott főcollegium hazai egyetemekhez való áttérés esetén európai jogtörténeti collegiumnak tudatik be.

Groisz Gusztav belügyminiszteri tanácsos tegnap meghalt. Az elhunyt halálra vonatkozó gyászjelentés következőleg hangzik: Szász Susanna id. Groisz Gusztávné a maga, úgy gyermekei: Groisz Gusztáv, s neje

Szabó Claudine, — Groisz Cornelia s férje Haller Rezső nevében megszorodott szívvel-jelenti szeretett férjének, az illető atyja, illetőleg ipjának idős Groisz Gusztáv Szász-Sebes és város országgyűlési képviselőjének, m. kir. belügyminiszteri tanácsosnak, a Lipót- és Ferencz-József-rendek keresztésének, a kolozsvári róm. kath. egyházmegye főgondnokának, fardhatlan munkás élete 64-ik, boldog házassága 37-ik évében, szívtünetegés következtében f. évi ápril 7-én d. u. 3 órakor Budapestben történt gyászos kimúltát. Az elhunyt föltötti fájdalomban osztoznak testvérei: Groisz Katalin férjével, Groisz Miklós, Groisz Károly nejjével, továbbá sógorai: Özv. Groisz Józsefné, s Gyarmathy Miklósné, ugyszintén többi közeli, és távollevő rokonai, és barátai. A megboldogultnak hült tetemei — Budapestben, vár, uri-utca 60. szám alatti szállásán — f. hó 9-én d. e. 11^{1/2} órakor törtéendő beszentelés után Kolozsvárra fognak szállítani, s ottan f. hó 10-én d. u. 5 órakor a vasúti indóházától a városi közsírkertben a róm. kath. szertartás szerint örök nyugalomra elhelyeztetni; lelkéért az engesztelő szent miséidőzetek f. évi ápril 13-án d. e. 10 órakor a kolozsvári róm. kath. főegyházban az egzekurának bemutatni. Béke hamvaira!

Borzasztó esemény történt tegnap ismét Uj-Pesten. Mrda József, a község szélén lakó tehénész békétlen házasságban élt nejjével, ki öt pár nappal eelőtt elhagyta. Mrda husvéthető éjjelen kocsimárról kocsimárra járva bufelejtőt ivott és körülbelül két órakor hajnalban vetődött haza. Bortól fölzúgottan neki esett három gyermekének és azokat egytől-egyké agyonszurta, erre istállóját, melyben öt tehene volt és házát fölgyújtotta, magának pedig hasát életveszélyesen fölhasította. A tűzben oda is égett volna, ha a tűzhöz siető szomszédok ki nem mentik. A lakkház és az istálló egészen leégett, ben égett a 2 legyilkolt gyermek is. A harmadikat az udvaron álló kocsiban találták leszurva. A segítségre hívott és azonnal megjelent dr. Hadlnak sikerült az embertelen öngyilkos tatóngot és vérző sebtét bevarni és a vérzést megszüntetni. A tüzoltók Schober Károly önkéntes tüzoltó parancsnok vezetése alatt megjelentek a színhelyen, de már kevés menteni való maradt. Mindössze is a parázsból hozhatták elő a fölig megégett gyermekek hullait. Mrda tettét önkénytel bevallotta. Most egyelőre gyógyítás alá adták. Végül a „P. N.“ idevonatkozó közleményéből átvesszük a következőket: Mrda az istálló fölgyújtása után a lakkházba ment, előbb 8 éves leányát, azután 5 éves fiát, és végül 3 éves leánykáját több készürással meggyilkolta, a butorokat, ágynevelőket elpusztította, házát pedig több oldalról fölgyújtotta. Végül pusztát ragadt, hogy önmagát is agyonölje, de a lövés esőtörtököt mondott, miért is késhez nyúlt, és kétszer hasba szurta magát. Ez sem használván, a tűzbe akart ugorni. Ekkor jöttek a szomszédok, hogy a tüzet eloltsák, kihúzták a lángok közül a dühöngő Merdát s biztos helyre vitték, és csak ennek végeztével láttak az oltáshoz, de kevés eredménnyel, mert a ház egészen leégett. Utóbb eljött a plébános is, akinek aztán Merda bevallotta az itt közlöttet. A leégett ház romjai közt ott lettek a szerencsétlen gyermekek szénázott hullait, maga Merda is súlyosan megsérült, a kórházba azonban élve szállították még. Azt állítja, hogy szándékáról és annak indokairól sógorát már eleve értesítette.

Sisa Pista a váci püspöknél. A „Vácvidéki Lap“-ban olvassuk a következőket: „A váci püspök sem sejtí, mily gyönyörű arczképe áruktatik a vásári ponyván, s mint került Pilatus módjára a credóba vagyis Sisa Pista legújabb életírására. „Egy merész gondolat támadt Sisa agyában meglátogatni a váci püspököt! Hol szerzett a kömi való pápi ruhát, azt nem tudja senki. — Elég az hozzá, hogy fényes nappal Sisa és társai Vácra tértek s a vezér pápi öltönyben a püspöknél bebocsájtást nyert. Midőn ő excellentiájával a püspökkel szemközt állt, Sisa szétválasztá reverendáját s megmutatta neki az öve körül ásitó hat-nyoloz revolvert. „Pénz akarok! excellentiás uram, Sisanak sok pénzre van szüksége!“ szolt a merész rabló a meglepetett főpapnak. A püspök minden ellentmondás nélkül teljesíté a rabló kívánságát s kielégíté azt egy százassal. Mig Sisa ily hasznos látogatást tett a püspöknél, addig a városi pandurok lestek reá a városon kívül, mikor jön már Vác felé a híres rabló. Mert azt valahogy megtudták, hogy Sisa legközelebbi időben Vácra akar látogatást tenni, csak azt nem tudták, kint? Sisa minden gyanu nélkül ment a városból a kifelé, épen az elrejtett pandurok felé. Ezek hagyták a rablót egészen közelükbe jönni. Ekkor körül vették őket, de mire a pandurok örömtükben magukhoz tértek, Sisa néhány társával kivágta magát s ill a berek, nád a kerek! híre hamva se lett többé. — Így áll ez megírva a ponyvairodalomnak a közelebbi váci vásáron is árukt egyik legújabb remekében, melynek czime „Sisa Pista, nógrádmegyei hírhedt rabló tettei.“

Gyilkosság. Szatmárról írják, hogy ott a napokban Papp Dömötör köztiszteletben álló polgár és földbirtokos, a mezőn heves sóváltásba keveredett Jöncsik Istvánnal, s ez utóbbi öt egy fejszével hátulról, úgy fejbe ütötte, hogy azonnal életlenül rogyott össze. A fejszezsapás oly erős volt, hogy Papp Dömötör koponyája szétbasadt, s a mély sebből a gyilkos csak nehezen tudta kivenni a beékkelt fejszét. Jancsik a tett elkövetése után menekült, de elfogták, s a szatmári hatóságnak adták át. A borzasztó esemény Szatmárt nagy izgatottságot idézett elő.

Nemzeti színház. Csütörtök, ápril 9. „Don Juan.“ Opera 2 fölvonásban.

Kaulbach Vilmos. †
A távirida ujra egy pótolhatlan nagy veszteség híret jelenti. Kaulbach Vilmos Münchenben a cholera áldozataul esett. Addig is mig alkalmunk lenne a nagy művész működésének beható méltatására, közöljük életéről a következő adatokat: Kaulbach Vilmos Vestfáliában, Arolsleben született 1805. octóber 15-én. Tanulmányait a düsseldorfi akademiában folytató Cornelius vezetése alatt, kinek befolyása folytán hívatott meg 1825-ben Münchenbe, hol hat frescot festett a királyi

kertet övező arkádok alatt, valamint az Apollot és a muzsákat ábrázoló frescot az Odeon terében, — 1829-ben végezte be ismeretes képét az „frültek házát“, melynek alakjait a düsseldorfi tébolydában találta fel. E kép élethűsége és hatalmas ábrázolási tehetsége eláruló compositiója egyszerre a legkitünőbb német képirok sorába emelte őt. Később az új királyi palota művészi feldisítésén dolgozott Goethe és Klopstock műveiből vett jelenetekkel s egyuttal befejezte 1837-ben nálunk is általánosan ismert nagyszerű művét a „Hunok harcát“. A berlini új muzeum lépcsőházának freskói örök időkre hangosan fogják dicsőíteni alkotó geniussát. Ismertebb művei ezeken kívül a szentírásból, Goethe „Faust“-jához és Reinecke „Fuchs“-jához valamint Shakespeare műveiből készített genialis illusztrációi, melyek számos aczél- és fametszetben, könyvomban és fényképmásolatokban világszerte elterjedtek. 1849-ben lett a müncheni királyi szépművészeti akadémia igazgatójává és a bajor király csak közelebről tisztelte meg egy igen hízelgő sajtó-kezi levéllel a nagy művészt, kinek haláláról a festészet minden barátja a legnagyobb részvétellel és fájdalommal fog értesülni.

Táviratok.

Berlin, ápril 7. A „Nat. Ztg.“ biztos forrásból értesül, hogy az orvosok reményt nyújtanak miszerint Bismarck nem sokára fölgyógyul.

Bayonne, ápril 7. Az abanto elleni támadás heves ágyuzással kezdetett meg, ostromot várnak. A hajóhad közreműködését akadályozza a tenger magas állása. Gerona városa Saballs carlista vezérnek megfizeti a követelt sarcot. Lajungniere városában carlista vámhivatal rendezesítettett.

Strassburg, ápril 7. A „Str. Ztg.“ írja: Lauth azon kijelentése, melylyel békitó lépéseit visszavonta, meggyőzte a kormányt, hogy a terrorismus ismét fölülkerekedett, és hogy a község-tanácsban a remélt egyetértés nines meg, mint azt a tárgyalások elfogadásakor hitték.

London, ápril 7. A „Daily News“ jelenti New-Yorkból: A portu-au-prince-i angol consul szerződést létesít Hayti és San Domingo közt, mely szerint Hayti kölcsönt kap, a Samana-öbölre vonatkozó concessió pedig megsemmisítették. A kormány közzétette a megsemmisítési rendeletet, mely ellen a Samana-öböl-társulat óvást emelt, s az Egyesült-Államokat hívá föl védőül. Conchas tók. megérkezett Portoricoba.

Köln, ápril 7. Egy igen látogatott választói ülés elhatározta, hogy a birodalmi gyűléshez feliratot intéz, melyben nemzeti szerencsétlenségnek mondja ha a kormány és birodalmi gyűlés megkérdetik, hogy bizalomteli előzékenység által hártsa el a kínos bizonytalanságot.

Közgazdaság.

Budapest, ápril 8.
A vetések állásáról írják a „Földmívelési Érdekeinknek“: Biharmegye, Erdőség, márczius 18. Az őszi gabonák gyengék ugyan, de nem látszik, hogy kivesztek volna, a repeze azonban teljesen kifogyott, a szőlő és gyümölcsök eddig úgy látszik, hogy a tél nem ártott. Még eddig semmi munka nem tétetett, mivel folytonosan hideg idő járt; csak most pár nap óta enyhült annyira, hogy kün is lehet dolgozni.

A Vezúvra vasutat terveznek a Rígi, a Kahlenberg és budai svábhgyi vasut mintájára. Nápolytól egész a kráterig futna; a felmeneti idő tartama $\frac{1}{4}$ óra s a összes befektetési tőke 3—4 millió frank lenne.

A pénzügyminiszterium egy körrendelete szerint — földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriummal egyetértőleg az aradi, debreczeni, brassói, észéki, fümei, győri, kassai, kolozsvári, nagyszabeni, pozsonyi, sziszei, sopronyi, temesvári, újvidéki, zágrábi és zimonyi postahivatalok egyelőre 1875. év végeig ezennel fölhatalmaztatott, hogy 5 vámfontot meghaladó, külföldre szánt postaküldeményeket is, a mennyiben a kivételnél vámfizetés alá nem esnek, vámhivatali közeg közbejötté tehát vámkézelés nélkül is elfogadhasanak és tovább szállithassanak.

A dunai gőzhajókon érkező nyers termények beszállítása tárgyában a marhavész behozatala iránt való elővigyázati rendszabályokat bocsátott ki a Románia és Bolgarországból közlekedő állomások főnökeihez a földmívelés-, ipar és kereskedelmi miniszter.

A déli vaspályatársaság, mely már most is óriási hálózattal bír Ausztria, Magyarország és Felső-Olaszország területén s folytonos terjeszkedése miatt nem csekély pénzügyi zavarokba is jutott, most még nagyobb mértékben akar terjeszkedni s az olasz kormányval a római és kalabria-szicilliai vasutak átvétele s újabb csatlakozó vonalak építése iránt. A délolaszországi pályák befejeztetésük után 1600 kilométerre fognak terjedni s a déli vasutnak az új építkezésekre 300 millió frankot kell beszerelni, mely célból az olasz állam által biztosított elsőbbségi kötvények bocsátatnak ki. A déli vasutársaság ekként szakadatlan vonalt fog birni Bécsből és Budapesttől egészen Olaszország déli vidékéig.

Szeged város vagyona. Mint a „Szegedi Híradó“ írja, a Szeged város összes ingó és ingatlan vagyonát mutató becüszerinti leltár most került ki sajtó alól s föbb tételi következők: az ingatlanok becüsérték 5.181.471 frt 26 kr.; jogok és javadalmak 1.250.200 forint; ingóságok 107.294 forint 28 kr.; cselekvő hátralékok 1.254.377 forint, összesen tehát Szeged városának vagyona 7.793.342 frt 76 kr. A cselekvő hátralékok azonban most tisztázattván, azokból sok leiratik és így a főösszeg tetemesen alább fog szállni.

A budapesti gabna és értéktőzsde, ápril 8. Gabnában az árak emelkedtek; a tőzsdén lanya hangulat mellett csekély forgalom volt. Jegyzéseink a következők: m. hitel 146.50, munic. 28.85, anglo 32, földhitel. 57, takaréks és hitel 50.13—50.25, pesti építő bank 19, orsz. központi 74. Valuták közül 20 francos arany 9.02, cs. arany 5.28, tallér 1.67 és fél.

Felelős szerkesztő: Huzár Imre.
Segéd szerkesztő: Dr. Kakujay Gyula.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1874. április 8-án.											
Gabona-árak.		Hang.	Vámmászánkint	Részvények.		Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva
			font	forint	Befiz.						
Buza, bántási ó v. uj	88	7.50	7.65	315	Első magy. ált. biztosító-társaság	870	880	500	Első magyar serfőzde	405.	410.
" " " "	85	7.75	7.80	200	Haza	—	—	200	Sertéshizlalo	158.	160.
" " " "	87	—	—	300	Pannonia	338.	342.	200	Athenaeum	244.	245.
tiszav. " " " "	83	7.65	7.75	100	Pesti bizt.	58.	60.	500	Pesti könyvnyomda	550.	560.
" " " "	85	7.85	7.95	200	Hunnia	72.	74.	200	Egyesült magyar gőzhajó-társ.	8.50	8.75
" " " "	87	—	—	300	Unio	180.	185.	500	Ganzféle vasöntőde	325.	330.
pestm. " " " "	83	7.55	7.65	200	Pesti közuti vaspálya	329.	339.	200	Gschwind-féle szeszgyár	208.	219.
" " " "	85	7.80	7.90	200	Budai	112.	120.	200	Börgyár	80.	82.
" " " "	87	—	—	200	Budai hegyipálya	55.	60.	200	Gyapjamosoda	102.	105.
fehért. " " " "	83	7.75	9.85	80	Municipális hitelintézet	28.75	29.25	100	Salgo-tarjani köszénbánya	100.	103.
" " " "	85	7.95	8.	85	Angol-magyar bank	30.50	31.	200	Schlick-féle vasöntőde	156.	160.
" " " "	87	—	—	160	Magyar általános hitelbank	146.25	146.50	200	Sóskuti kőbánya	110.	115.
bácskai " " " "	83	—	—	200	Franco-magyar bank	53.50	54.	500	Első magyar szeszfinomító	150.	155.
" " " "	85	—	—	100	Magyar általános földhitel-társ.	57.25	57.50	200	Alagut	79.	80.
				70	Pesti egyleti bank	36.50	37.				
				50	Takarék- és hiteligylet	50.12	50.25				
				50	Buda-ó-budai népbank	32.	32.50				
				100	Iparbank	49.	50.				
				200	Budai kereskedelmi és iparbank	172.	175.				
				500	Pesti kereskedelmi bank	745.	750.				
				500	Pesti iparbank	370.	380.				
				100	Budapesti kézművesbank	60.	62.				
				50	Hivatalnok. hiteligylete I. em	47.	48.				
				80	Kisbirtokos. hiteligylete	—	—				
				100	Országos közp. takarékp. 5%	76.	76.50				
				1000	Pesti hazai	2225.	2250.				
				100	Budapesti fővárosi	156.	157.				
				100	Kőbányai takarékpénztár	49.	51.				
				100	Külvárosi takarékpénztár	54.	55.				
				40	Szentendrei takarékpénztár	36.	38.				
				60	Ujpesti takarékpénztár	40.	42.				
				500	Arpadmalom	38.	40.				
				500	Blumféle	37.	40.				
				500	Concordia	265.	270.				
				200	Erzsébet	108.	111.				
				160	Luiza	146.	147.				
				200	Molnárak és sütők	225.	228.				
				500	Hengermalom	790.	795.				
				300	Victoria	100.	105.				
				100	Első budapesti	635.	640.				
				100	Budai gyárudvar	18.	20.				
				1000	Pannonia	420.	430.				

H I R D E T É S.

Kilián Frigyes

m. k. egyetemi könyvtáros által Pesten, váci-utza Drasche-féle házban megszerezhető:

HUGO VICTOR
legujabb regénye!

1793
vagy

a polgári háború.

Regény, írta HUGO VICTOR.
Ford. **Áldor I. és György A.**
Három kötet ára 5 frt.

Megrendeléseket **KILIÁN FRIGYES**
m. k. egyetemi könyvtáros Pesten, váci-utza
Drasche-féle házban, elfogad. 352

A díszes társalkodó,
vagyis
a világba termett ember.

Magában foglalja:

Az illem és udvariasság minden alkalmak- és viszonyokhoz mért szabályait, továbbá mindenféle társas-játékokat, mesterfogásokat, számfeladványokat, jóslatokat, élczeteket, énekeket, szavalmányokat, rejtett szókat, találós meséket, emlékeverseket, alkalmi üdvözlőket, szerelmes leveleket, házassági ajánlatokat, felkészítőket, virágnyelvet, a színek jelentését stb.

Negyedik tetemesen bővített és javított kiadás. 438 lap.
Ára kötve 1 frt 20 kr.

Legujabb magyar levelező vagyis tanácsadó

a társadalmi és a közélet minden körülményeiben és a kereskedői viszonyokban szükséges, hasznos és nélkülözhetetlen segédkönyv.

A helyesírás leírásánál, mindennemű iratok, okiratok, keresetek, szóval mindennemű peres és nem peres ügyekben eljárásnál.

Írta **Kassay Adolf.**

382 lap, ára 1 frt.

Legujabb és legteljesebb pesti
magyar és német házi titoknok

LEVELEZŐKÖNYV.

Hiv tanácsadó minden rendű és rangúak számára, mindennemű, a közönséges életben előforduló levelek szerkesztésében.

Hetedik tetemesen bővített és javított kiadás. 332 lap.

Ára 1 frt.

NEVESSÜNK.

Eredeti adomák gyűjteménye a magyar életből.

Összegyűjté

VAS GEREBEN.

Második kiadás. 2 kötet, 638 lap. Ára 1 frt 50 kr.

CZIGÁNY-ADOMÁK.

Közli **VIG DEZSŐ.**

Második bővített kiadás, 110 lap. Ára 45 kr.